

Návrh rozpočtu Slovenského pozemkového fondu na roky 2024 až 2026

I. Východiská zostavenia rozpočtu Slovenského pozemkového fondu

Slovenský pozemkový fond v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pozemkových úpravách“), zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predkladá návrh rozpočtu Slovenského pozemkového fondu (ďalej len „fond“) na roky 2024 až 2026 a zaraďuje ho do schvaľovacieho konania v rámci trojročného rozpočtového cyklu.

Navrhované rozpočty fondu v metodike ESA bez finančných operácií sú zostavené na základe prípisu Ministerstva financií SR v rámci vyrovnaného rozpočtu verejnej správy s tým, že sa úplne eliminovali kapitálové výdavky, osobné výdavky sa znížili viac ako o 50% a prevádzkové výdavky sa znížili o viac ako 50%. Takto upravené rozpočty sú v nasledujúcej štruktúre:

pre rok 2024 s prebytkom 25 231 042 eur,
pre rok 2025 s prebytkom 26 714 760 eur,
pre rok 2026 s prebytkom 22 380 355 eur.

Tieto upravené návrhy rozpočtu vo výdavkovej časti rozpočtu sú likvidačné a nezabezpečujú ani základné prevádzkové náklady organizácie.

II. Návrh rozpočtu na rok 2024

1. Príjmy

200 - Nedaňové príjmy v roku 2024 v štruktúre podľa rozpočtovej ekonomickej klasifikácie sú rozpočtované v celkovom objeme **36 840 000 eur**, čo je nárast oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 o 10 155 000 eur, indexom 1,38 a oproti strednodobému plánu na rok 2024 zvýšenie o 11 155 000 eur.

210 - Rozhodujúce postavenie v príjmovej časti navrhovaného rozpočtu majú Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku v rozpočtovanej sume 22 130 000 eur, čo predstavuje výrazné zvýšenie príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 indexom 115,2 v celkovom objeme to predstavuje nárast o 2 835 000 eur a nárast oproti strednodobému plánu na rok 2024 o 3 835 000 eur.

Zvýšenie príjmov z prenájmu pôdy v objeme navrhujeme z dôvodu, že fond vďaka odstráneniu spisovej zápchy uzatvára zvýšený počet nájomných zmlúv, ktoré budú mať priaznivý vplyv aj na príjem v roku 2024 napriek skutočnosti, že v ďalších rokoch je predpoklad zníženia výmery v správe a nakladaní SPF, je možná zmena vyhlášky o OVN ako aj zníženie cien pri výkone práva poľovníctva. Očakávané príjmy z dividend ostávajú na úrovni schváleného strednodobého rozpočtu na rok 2024 v objeme 600 000 eur.

220 - Administratívne poplatky a iné poplatky a platby sú rozpočtované v objeme 95 000 eur, čo predstavuje pokles o 25 000 eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 ako aj voči strednodobému schválenému rozpočtu na rok 2024, a to z dôvodu zrušenia príjmu za stravné lístky zamestnanca, nakoľko väčšina zamestnancov poberá príspevok na stravu.

230 - Ďalšiu významnú položku v príjmovej časti rozpočtu predstavujú **Kapitálové príjmy** z predaja fondom spravovaných pozemkov a nehmotných aktív a z predaja kapitálových aktív plánované vo finančnom objeme 7 015 000 eur (zvýšenie oproti schválenému rozpočtu 2023 o 5 000 eur). Rozpočtovaná výška príjmov z predaja fondom spravovaných pozemkov a nehmotných aktív na rok 2024 v objeme 7 000 000 eur vychádza z kvalifikovaného odhadu vývoja predaja pôdy hlavne pre významné investície ako je napr. plánovaná výstavba diaľnic alebo priemyselných parkov.

240 - Príjmy z úrokov z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio sú rozpočtované vo finančnom objeme 7 300 000 eur a v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2023 predstavuje výrazné navýšenie o 7 240 000 eur. Navýšenie týchto príjmov je priamo závislé od výrazného zvýšenia úrokovej sadzby na termínovaných účtoch Štátnej pokladnici, v ktorej má fond uložené svoje finančné prostriedky.

290 - V príjmovej časti navrhovaného rozpočtu rozpočtuje fond v položke **Ostatné príjmy** objem 300 000 eur, t. j. nárast o 100 000 eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2023 na základe dlhodobých zvýšených príjmov v tejto položke.

Ostatné položky v príjmovej časti navrhovaného rozpočtu sa svojou váhou zaraďujú medzi menej významné, ktoré v žiadnom smere nemôžu výraznejšie ovplyvniť ekonomiku fondu ako celku.

2. Výdavky

Výdavková časť navrhovaného rozpočtu fondu na rok 2024 bola pôvodne rozpočtovaná vo výške 26 705 194 eur, avšak z dôvodu predkladania vyrovnaného rozpočtu na rok 2024 bola výdavková časť rozpočtu znížená na sumu 11 608 958 eur, čo predstavuje oproti reálnym potrebám vo výdavkovej časti rozpočtu o 58% menej. Výdavková časť rozpočtu v takomto objeme nemôže zabezpečiť plnenie príjmovej časti rozpočtu v plánovanom objeme.

a) Bežné výdavky

600 - Bežné výdavky boli navrhované spolu vo výške 23 995 194 eur a sú ponížené na objem 11 608 958 eur, s rozdielnou vnútornou variabilitou medzi výdavkovými titulmi s nasledovnou štruktúrou:

610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania sa znižujú z objemu 7 550 000 eur o 50 % na sumu 3 775 000 eur. Navrhovaný rozpočet v položke 610 je likvidačný a nedáva možnosť navýšiť počet zamestnancov (z terajších) 315 osôb, ktorý fond pociťuje dlhodobo ako poddimenzovaný.

620 - Poistné a príspevok do poisťovní sa znižujú z navrhovaného objemu 2 905 000 eur o 50% na sumu 1 452 500 eur.

630 - Tovary a služby sa z plánovaného objemu 9 827 760 eur znižujú na objem 3 907 924 eur a nepokrývajú ani základné prevádzkové náklady fondu ako ani náklady, ktorých hradenie vyplýva z platných právnych aktov. Podpoložky Tovarov a služieb sa znižujú v roku 2024 nasledovne:

- 632 - výdavky na Energie, vodu a komunikácie z 1 093 000 eur na 546 500 eur,
- 633 - výdavky na Materiál sa z objemu 635 000 eur znižujú 317 500 eur,
- 634 - výdavky na Dopravné sa z objemu 186 000 eur znižujú na 93 000 eur,
- 635 - výdavky na Rutinnú a štandardnú údržbu sa z objemu 1 227 000 eur znižujú na sumu 613 500 eur a nebudú postačujúce na údržbu informačných systémov a na zabezpečenie podpory softvéru vykonávanej dodávateľskými subjektami v objeme 855 000 eur, ako aj údržby počítačových a spojovacích sietí LAN,
- 637 - výdavky na Služby sa z pôvodne navrhovaného objemu 6 441 760 eur znižujú na 2 214 924 eur a nebudú pokrývať ani výdavky na platenie dane.

640 - V rámci objemu výdavkov na **Bežné transfery** sa plánovaný objem 3 712 434 eur znížil na 2 473 534 eur a najvyššiu položku tvoria (641006) - **Transfery rozpočtovej organizácii** pre kapitolu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v objeme 1 500 000 eur z dosiahnutého hospodárskeho výsledku fondu za predchádzajúce roky (rovnaká úroveň oproti schválenému rozpočtu na rok 2023).

(642029) – Výdavky **Na náhradu** v plánovanom objeme 1 400 000 eur sa znížili na 567 317 eur a v tomto objeme nepokrývajú plnenie zákonom stanovených náhrad reštitučných nárokov oprávnených osôb, podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov a zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, ako ani finančné plnenie doplatkov vlastníkom pôdy v zmysle §18b zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov a metodického usmernenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky.

Kapitálové výdavky

700 – Pôvodný návrh rozpočtu kapitálových výdavkov na rok predstavoval sumu 2 710 000 eur a bol eliminovaný na 0 eur.

Rozpočet fondu podľa prípisu MF SR na rok 2024 je upravený na prebytok podľa metodiky ESA 2010 vo výške 25 231 042 eur bez nároku na poskytnutie príspevku zo štátneho rozpočtu.

III. Návrh rozpočtu na rok 2025

1. Príjmy

Nedaňové príjmy spolu v objeme 34 340 000 eur (zníženie oproti navrhovanému rozpočtu na rok 2024 o 2 500 000 eur).

(210) - **Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku**, ktoré zahŕňajú príjmy z výnosov pri správe majetku štátu v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov a zákona o pozemkových úpravách, predstavujú finančný objem 19 630 000 eur (zníženie oproti plánu na rok 2024 o 2 500 000 eur). Na týchto príjmoch sa v rozhodujúcej miere podieľajú rozpočtované príjmy za prenájom pozemkov vo finančnom objeme 19 000 000 eur (zníženie oproti plánu na rok 2024 o 2 500 000 eur z dôvodu zníženia výmery pôdy v správe fondu na základe predaja a prevodu správy) a príjmy z dividend pozemkových spoločenstiev v objeme 600 000 eur.

(230) - **V kapitálových príjmoch** v celkovom objeme 7 015 000 eur najvýznamnejšiu položku tvoria príjmy z predaja pozemkov a nehmotných aktív v objeme 7 000 000 eur, ktoré ostávajú na rovnakej úrovni navrhovaného rozpočtu na rok 2024. Tento plánovaný objem vychádza z kvalifikovaných odhadov výkupu pozemkov.

(240) - **Príjmy z úrokov z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio** sú rozpočtované vo finančnom objeme 7 300 000 eur, sa navrhuje v rovnakom objeme ako v navrhovanom rozpočte roku 2024 a ich reálnosť bude limitovaná vývojom úrokovej miery na termínovaných vkladoch v Štátnej pokladnici.

(290) - V položke **Ostatné príjmy** rozpočtuje fond finančné prostriedky vo výške 300 000 eur, zostávajú na úrovni plánovaného rozpočtu 2024.

Iné príjmy v tomto rozpočtovom roku svojou váhou nemajú podstatnejší vplyv na stabilitu tvorby vlastných finančných zdrojov fondu.

2. Výdavky

Celkové výdavky v strednodobom návrhu rozpočtu na rok 2025 boli z plánovaného finančného objemu 26 393 628 eur ponížené na sumu 7 625 240 eur s tým, že toto zníženie výdavkovej časti rozpočtu je pre fond likvidačné a predstavuje oproti reálne odhadovaným potrebám vo výdavkovej časti rozpočtu na rok 2025 o cca 71% prostriedkov menej.

a) Bežné výdavky spolu sa z plánovaného objemu 23 523 628 eur sa znížili na 7 625 240 eur (610) - Výdavky na **Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania** sa z plánovaného objemu 7 550 000 eur, znížili o 40 % na objem 3 020 000 eur.

(620) - Výdavky na **Poistné a príspevok do poisťovní** sa z plánovaného objemu 2 905 000 eur znížili na sumu 1 161 884 eur.

(630) - Výdavky na **Tovary a služby** sa z plánovaného objemu 9 556 194 eur znížili na 618 382 eur čo nestačí ani na zabezpečenie energií v administratívnych budovách.

(640) - Výdavky na **Bežné transfery** sa z plánovaného objemu 3 512 434 eur znížili na 2 824 974 eur a zahŕňajú hlavne výdavky na transfery pre kapitolu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v objeme 1 500 000 eur z prípadného dosiahnutého hospodárskeho výsledku fondu za predchádzajúce roky.

Transfery jednotlivcom Na náhradu sa z plánovaného objemu 1 200 000 eur znižujú na 1 000 000 eur a z toho dôvodu bude ohrozené finančné plnenie reštitučných nárokov oprávnených osôb v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov a zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, ako aj náhrady v zmysle zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov.

Kapitálové výdavky (700) sa z plánovaného objemu 2 870 000 eur eliminujú na 0 eur.

Schválením upraveného strednodobého návrhu rozpočtu fondu na rok 2025 v rámci vyrovnaného štátneho rozpočtu s prebytkom v objeme 26 714 760 eur nevznikajú žiadne nároky na poskytnutie príspevku zo štátneho rozpočtu, avšak je ohrozená funkčnosť fondu.

IV. Návrh rozpočtu na rok 2026

1. Príjmy

Príjmy spolu sú rozpočtované vo finančnom objeme 32 040 000 eur, (znížené o 2 300 000 eur oproti navrhovanému rozpočtu roku 2025).

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, ktoré zahŕňajú príjmy z výnosov pri správe majetku štátu v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov a zákona o pozemkových úpravách predstavujú finančný objem 19 630 000 eur. Na týchto príjmoch sa tak ako v predchádzajúcich rokoch v rozhodujúcej miere podieľajú rozpočtované príjmy za prenájom pozemkov vo finančnom objeme 19 000 000 eur.

Kapitálové príjmy sú rozpočtované v celkovom objeme 7 015 000 eur, kde najvýznamnejšiu položku tvoria príjmy z predaja pozemkov a nehmotných aktív v objeme 7 000 000 eur, sú plánované na rovnakej úrovni ako plán na rok 2025.

Príjmy z úrokov z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio sú rozpočtované vo finančnom objeme 5 000 000 eur a vychádzajú zo zmiernenia inflácie a zníženia úrokovej sadzby poskytovanej bankovými inštitúciami.

Ostatné príjmy v objeme 300 000 eur zostávajú na úrovni roku 2025.

Iné príjmy ani v tomto rozpočtovom roku svojou váhou nemajú podstatnejší vplyv na stabilitu tvorby vlastných finančných zdrojov fondu.

2. Výdavky

Celkové výdavky v strednodobom návrhu na rok 2026 sa z plánovaného objemu 26 178 628 eur znižujú na sumu 9 659 645 eur, avšak tieto prostriedky nepostačujú na zabezpečenie základného fungovania organizácie a predstavujú oproti reálne odhadovaným potrebám vo výdavkovej časti rozpočtu na rok 2026 o cca 63% menej prostriedkov.

Schválením strednodobého návrhu rozpočtu fondu na rok 2026 v rámci vyrovnaného štátneho rozpočtu s prebytkom podľa metodiky ESA 2010 vo výške 22 380 355 eur sa nezakladajú žiadne nároky na poskytnutie príspevku zo štátneho rozpočtu.